

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — Kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "
Egyes szám ára 2 Kr.

Felelős szerkesztő: KOHANYI GYULA.
Kiadók: HOFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

1000 szavas hirdetés első sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetés első sorát 10 kr. Minden sorát 5 kr. Hirdetés a kiadványunkban 1000 szavas hirdetés első sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetés első sorát 10 kr. Minden sorát 5 kr. Hirdetés a kiadványunkban 1000 szavas hirdetés első sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetés első sorát 10 kr. Minden sorát 5 kr.

A harmadik egyetem.

Debreczen, febr. 22.

I. A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása folyik immár a képviselőházban s idestova be is fejeztetik. Esméket nem vetett fel ez a vita a magyar kultúra mezején, — legfeljebb eltemetett. Hadd próbáljunk egyet feltámasztani az elhantoltak közül.

A harmadik egyetem kérdése ez.

A néppárt szónokai az általános viláiban napirendre hozták ezt a kérdést s követelték a harmadik állami egyetemnek Pozsonyban leendő felállítását, katolikus jelleggel, mivel, úgy mondták, a budapesti egyetem immár felekezeti-nélkülivé lett, annak katolikus alapjait tehát csak úgy fogja megfelelően használhatni az állam, ha azokból egy harmadik, katolikus egyetemet létesít, még pedig Pozsonyban, ahol tudvalevőleg a katolikus főurak nagy kontingense lakozik, gazdagok és szegények vegyesen s környékén a néppárt bolondgombáinak gyenge plántái tenyésznek s ezekre majd életnek vízeként hatnának egy pozsonyi katolikus egyetem forrás cseppjei.

A csapda mindenestre ügyesen volt felállítva s szinte nem is csodálkozunk, hogy Wlassics akként vágta ki magát, hogy a harmadik egyetem kérdése ma nem aktuális, különösen az állam pénz-

ügyi tekintetéből, mert hiszen míg a két meglevő egyetem külsőleg és belsőleg teljesen fel nincs szerelve, harmadikra gondolni elveszett fáradság, megcsinálni nevetséges volna.

Az állami egyetem szempontjából ez ellen még csak kifogást sem lehet emelni s ezzel úgy látszik, mintha a harmadik egyetem kérdése el volna temetve. De vajjon így van-e? Legyen szabad emlékeztetnünk a t. olvasót arra a cikkünkre, melyet szerzője a Debreczeni Protestáns Lapnak szánt, legyen szabad emlékeztetnünk annak előzményeire, — valamint magára a jelenlegi kultuszvitára s legfőképen mindezeknek közeli következményeire.

Ime, egy pár vonás: A katolikus ultramontanizmus (mert van református is, Budapesten és Kolozsvárt!) régen pengeti az eszméjét a, harmadik és katolikus egyetemnek s abból sem csinál titkot, hogy ennek létesítésénél számít a katolikus autonomia létrejövételére s ezzel az összes, tehát többek közt a budapesti egyetemnél levő s annak céljait szolgáló katolikus alapok jövedelmeire, amelyeket ha a püspökök és főurak megpótolnak valamivel, könnyedén kiállítják egy harmadik egyetem költségeit, különösen Pozsonyban, a hol a tanulmányi alaphól ma is egy királyi jogakadémia, gimnázium és bölcsészeti szak s a vallás alaphól egy katolikus pap-

nevelő intézet, valamint az országos kórház és bábaképző intézet révén az orvosi szaknak legalább a legszükségesebb alapjai máris megvannak.

Nem szabad továbbá felejtetni, hogy a budapesti ifjuság körében az ultramontanizmus mily óriási mértékben el van terjedve, vegyülve a legelvakultabb antiszemizmussal s mi sincs nagyobb hatással egy ilyen czélnak sikeres kitűzésére, mint az ifjuság vágya: azt pedig felköltetni ők igen, de igen jól tudják. Csak akarniok kell s az ifjuság ellepi Pozsonynak bölcsészeti és jogi akadémiáját s akkor nyélbe van ütve minden, nem kell rá egyéb, mint a katolikus autonomia pecsétje, ha t. i. az képes lesz magához ragadni az egyetemi alapokat is.

S ezzel elérkeztünk a legkényesebb ponthoz. A budapesti egyetem tételénél eddig csak a főrendiházban, a néppárt fellépése óta a képviselőházban is minden költségvetési tárgyaláskor óvást tesz ott egy püspök vagy érsek, itt egy pap-képviselő az egyetemi katolikus alapoknak felekezetet nem tekintő tanulmányi czélokra felhasználása ellen. A kultuszminiszter felelete eddig erre az óvásra mindig az az egyszerű és kategorikus kijelentés volt, hogy az 1848-iki törvény értelmében az egyetem állami intézmény, a felett a közoktatási miniszter rendelkezik, ahhoz másnak sem-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Rózsa és a sir.

— Victor Hugó. —

A rózsához szól a mély sir:
»A könnyből, mit a hajnal sir
Rád, szép virág, mit csinálsz?
Sötét sirhoz a rózsza szól:
»S te mit csinálsz a holtakból,
Kiket tárt öledbe zársz?»

»Sötét mély sir, — a virág mond,
Én a könnyekből csinálók
Méz- és ambrailatot.
»Szegény virág, — a sir így szól,
Lásd, én meg halottaimból
Egy-egy angyalt alkotok!»

Francziából L-ó.

A menhely.

Francziából fordította

Kalocsa Róza.

Genf szelleme ott örökdió Francziországnak határán, remegve, nyugtalanodva. Megint olyan pillanatot érez közeledni, a milyen a történelemre döntő befolyással volt, a mikor ő adott menhelyet a mindenünnen kiűzött szabadságnak.

Kialudt érzemények lángolnak fel Genf

szellemében, az önfeláldozás készsége buzdítja egész lényét, az egész emberiség szerelme emeli keblét, mint valami benső tűz által hevített földterület.

Ennek a nagy, hatalmas Franciaország-nak, amely oly szép, ly szeretni való, de amely mégis mint Krisztus, minduntalan el van árulva övéi által — ennek az országnak kapuja előtt áll őrt Genf szelleme, mint a biztonság utmutatója. Mikor hatalmas szomszédja valamely nagy bajnak esik martalékul, ott áll a szellem éberén, szolgálatra készen. Ha háború az, ami amazt marcangolja, a tépések, a sebtapaszkok elkészítvük, hóféhér, puha agyak várják a sebesülteket; ha forradalom, akkor a menhelynek kapui tágra nyílnak, mint az ölelésre kész karok.

Mindent összevéve, nagyon szerény ez a szerep, de Genf szelleme mégis büszke rá. E szerepben való működését nem szabadította meg soha, pedig meg kellett volna tennie a köztársaság uralma alatt, azonban fájdalom! azt tapasztalta, hogy csak a c z é g változott, a l é n y e g maradt, és a száműzöttek, épp oly számosan, mint a multban egyre menekültek oda, abba a kis szabad országba, hol Franciaország bájos nyelve zeng és ahova oda látszik a hazai égboltozat.

Ah! ez az ég!

Bizony már néhány év óta visszatűrőzni látszott annak az országnak m o r á l-ja i, amely országra borult, azurját bú-

fellegek sötétítették be, e fellegek szilajon kavarogtak, mint valami gyötrődő lelkiismeret vergődése, még derűltégén is látszott valami kínos súly, az esthajnalok néha kimondhatatlan, tragikus szépségűek valának: a nap a Jura háta mögé hanyatlott és nyg látszott, mintha a hegy valami végtelen tűzvész fedne el és a nézők szeméi előtt valamely megsérült istenség látszott megjelenni, kinek ragyogó véresöppjei proszitanák be az egész szürkületet. — G e n f szelleme, bár csodálva nézte ezt a művészi hatást, kitalálta e jelenségek okait és várta az eseményeket, magát nem féltve természetesen. Hiszen századok lefolyása alatt annyi hasonló összekavaródásokat tapasztalt már, hogy most szinte előre látta a bekövetkező fejlődések természetét. Tudta, hogy Franciaországot egymásra acsarkodó secták marcangolják, mindenik magához akarván ragadni a hatalmat, ezek lerombolnak minden eszményt, hogy azt sivar és gyilkoló önzés bástyái közé szorítsák. Ez a szegény, őszinte, bizalomteljes ország meg, habár örökösen rászédve, nem veszi észre a veszedelmet és arról sejtellemmel sem bírván, leggonoszabb ellenségeinek kiszolgáltatta magát . . .

Genf szelleme iparkodott megérteni a franciaországi szellemek szárnyán átrepült, zavaros hangokat, megkérdezte a láthatárt, az országot, hol neha-néha valami katonacsizma fenyegető toppangása hangzott fel. — Mindenféle emberek jöttek-mentek — munkát

mi köze. Most azonban? Oh, most sokkal vigyázóbbak az emberek. Szombaton Wlassics e kijelentéshez azt is hozzátette, hogy ez az alapok jogi természetének nem prejudikál!

Méltóztassék ezen gondolkodni, míg holnapi cikkünk megjelenik!

Kohányi Gyula.

Szocializmus Szatmárvármegyében.

Mátészalka, febr. 21.

A múlt héten regisztrált lazongás színhelye Nyír-Csaholylyal határos Fábánháza (melynek mellékesen megjegyezve a Nyír-Csaholyban szerepelt Bakos István a jegyzője) és N.-Ecsed községekben gyűlést fel a szocializmus tüze legutóbb. Mindket község hetek óta titkosan gyűlésező szocialis érte-
mben rendszeresen szervezkedett és szocialista előjáró, u. m. elnöke és jegyzője által f. hó 22-re, húshagyó keddre mindket községben egyidejűleg megtartandó gyűlést jelentettek be (s nem kérelmeztek engedélyezést) tudomásvétel végett. A két bejelentés egybehangzó volta egykez munkáját bizonyítja is, mert kétségtelen, hogy az idejében való gyűlés megtartásával a csendőrerő kette forgácsolását célozták.

Illosvay főszolgabíró 19 én a két községben szocialista vezereket, elnököket, jegyzőket beidéztette, hogy stanetpede kezbesítse nekik a gyűlés nem engedélyezését tudato végzést.

Az elutasító végzés erélyesen hangsúlyozza, hogyha mégis megtartanak a gyűlést, úgy 100 frt pénzbüntetés és 15 napi elzárás vár rajuk. Tudtukra adta egyben, hogy 6-6 csendőr aláudó kirendelése iránt intézkedett és a gyűlés napján 20-20 csendőr fog künn lenni. S ha ez sem lenne elég, úgy két század katoná áll e célra készenlétben.

Nagy László alispán ittjart tegnap és a főszolgabíró intézkedéseit mindenben helyben hagyta. Illosvay főszolgabíró összes rábeszélő

nem kapó emberek — szökevények, kik menekültek, de nem kötelességeik elől, hanem a túrheteren fejelem alól, — vagyont szerezni vagyó kerekedők — vendégszerető földet kereső zsidók — menekülő protestánsok, kik már nem erzik magokat biztonságban.

Egyszerre csak sajátos három alakot pillantott meg a távolban Genf szelleme, kik lelkeendezve futottak előre, mintha egy egész hadsereg kergette volna őket. E három alak közül kettő nő volt és egy férfi, kiket ruhájukról itélve véneknek lehetett volna gondolni, de mozdulataik az ifjúság bájos hajlekony sagával bír.

A férfi magas, sovány alak, orra erősen hajlott, szemei feketék, szikrazók, bajusza kissé lekonyult; volt ez lakban valami don Quichotteból, Cesar de Bazanból és d'Artagnanból. Megszámláhatatlan küzdelmek, bajok és hosszú út faradalmában elrongyosult öltözeke daczára tartása előkelő.

Társnői rongyokkal vannak fedve, vércsöppök és könnyek fátolozzák be r-ttegest kifejező tekintetű arcukat. A legkisebb zajra összeremeg a két szerencsétlen nő, vezetőjük háta mögé rejtőzködve haladnak.

— Csak még pár lépést, testvéreim, biztatja őket a férfi és akkor megpihenhetünk. Azt hiszem, megerkezünk azonnal, ha még nem volnánk utunk végén.

Egy szemkört jövő paraszt legénytől kérdezi a férfi:

— Ez még mind g Franciaország?

A legény feleli:

— Dehogy! Ez mar Svajcz és Genf ott van ni, a völgyben.

A számtűzött magában mondja:

— Most már értem, miért nem látunk zsandárokat sehol.

képsségét fölhasználta, hogy a szocialista-vezereket, névszerint: Bujáki János és Maródi István nagy-ecsedei elnököt és jegyzőt, Veres Gábor (ki jómódu parasztagzda) és Mejsza Demeter fábánházi elnököt, illetőleg jegyzőt a gyűlés abbanhagyására, a szocializmus hamis tanaival való fölhasználására bírja. Azok készségesen meghallgattak, am a jegyzőkönyvet, illetve a vétivet aláírói vonakodtak az otthoniaktól való feltűkben. Alig hagyták el a hivatalos helyiséget, az utcák szegeteiről, zugaiból csakúgy termettek elő — az eredményt leső elvtársak.

N.-Ecseden és Fábánházán 22-én tehát komoly fejlemények várhatók, mert a községi előjáróságok nem remélték a gyűlés abbanhagyását. Megkérdeztem az egyik apostolt, hogy mi tulajdonképp az ók kívánságuk? Hát sok az adó, meg a közköltéség. Egyik meg azt panasolta, hogy leszidták a községházánál, azért lett szocialistává. A másik meg arról beszélt, hogy ók már kondást sem fogadhatnak tetszősok szerint. Érdekes, hogy a parasztság a penteki beúvásáron azt beszélte, hogy Illosvay főszolgabíró párbajt fog — vivni Rudolf trónörökösrel. Ha Rudolf lesz erősebb, úgy a szocialisták minden kívánsága teljese-
desbe fog menni.

Három millió.

Irta; Goudy Károly.

Bh; hat még az is pénz!?! . . . nem a nép fillereiből telt . . . grófk, bárók, nemeselek gyűjtötték, hogy újra övék legyen a hír és dícsőség! mit hányja azt fel Rohonczy, ha ő is kapott belőle?!

Milyen csuaya is az, ha az ember úgy minden decorum nélkül jár. mint a gazdátlan eb, és mily kedves koloncz, ha mindjárt egy kis ezüst érdemkereszt. Hát mire való is a felső gomblyuk ha nem gonboljuk be soha szalon kabátunkat?

Ha már osztályozzuk a társadalmat, legyen az embernek (báró) külföld jele, egy szabadjegye a mellén, hogy bátran kopogtathasson, vagy maradjon otthon a suton és gombolkozzék be fűig, hogy még a szennyesé se lassék

Genf szelleme mutatkozik most s mondja az utasoknak:

— Hozott Isten benneteket, legyetek barkik, jöjjetek, de előbb pihenjétek: itt már biztos helyen vagytok, nincsen mitől tartanotok. A férfi megszólal:

— Bizonyosan hallottál már rólnk. Ez a két szegény, szegénylős asszony a Törvény és Igazság, az időseket felújító césári váltó laz kijelölt aldozatai, ama lazé, mely Franciaországban dul. — En pediglen szolgáljuk vagyok.

— Ah! most ismerlek meg, te a francia Lovagiassag vagy, az a lelkesült szív, melyben minden szent eszme viszhangra talalt. Hány-szor esodaltalak, mikor keresztül-kasul lovagoltad az egész világot, most valamely elnyomott népek segitségére siettel, majd a másik mellett harcoltal, hogy függetlenséget és hazája egységet visszaszerezhesse.

E dícső napok vissza fognak jönni és te visszatérhetsz atrostalt, megtisztult kedves köztársaságodba. Addig pedig vendégeim vagytok; megkísértem meghazudtolni Dante mondatát, ki azt állítja, hogy keserves a más lépesőjen felmászni.

A három menekült sirva fakadt és a Lovagiassag nemes kézmozdulattal kalpagját leemelve, mely meghajolással köszönté a szellemet.

Genf, akár csak egy délvidéki város, oly ragyogó fényesen terült el a völgy téli útszita kekségű levegőjében a tó aranyfodru aczélkék tükörével csilámlott a mélyben; a madarak a tavasz enyhe szelőlőjének lengedezését érezve teljes erejükből daloltak be a napsugaras lebege. A menekültek szívében pedig az elke-seredés gyötrelme helyett édes remények eb-redeztek.

Mi piroslik ott a távolból?

Szalag virit az érdem-órból! . . .

Istenem! milyen nyavalya is az aranykór! . . . a »rang« aligha nem magyar eredetű: a francia is a h a r a n g t ó l kölcsönözhetta . . .

A M. H. a most folyó tárczájában Jókai tól egy regényt közöl; címe: »Óreg ember nem vén ember.« Azt hiszem, hogy a képzelt regényben nem sokat képzelődök, ha utoljára a maga malmára hajja a vizet, ön-maganak bókolt mert igaz, hogy ő a forradalom masodvirágzásának ujea egyik fő hajtasa monumentáló alakja. Nyilván sem érczben, sem kőben még nem figurál; de a »kőszívű ember« megírója a valóságban el és utal-kodik.

— Megirtam én már valahol, — írja újra — hogy a férfui hiúsag sokkal nagyobb és végtetesebb, mint a női. A nők fényűzése nem okozott aanyi romlást, mint a férfui nagyravágyasa.

Mennyi selymet lehetne venni egy olyan kis szalagnak az aran, amire a férfi kabát gomblyuka éhes! Azt is mindenki tudja, hogy nem a paradicsom toll a legdrágább toll a világszép asszony kalapján, hanem a kakastoll, ami a kortes kalapjat díszíti.

Ezeket Jókai másodszer írja, mi pedig azt első szavara is e hisszük. Ki is tudná azt jobban mint ő, ki mindég a kegyelmes pajtasok tarsaságában forog. Ő is csak onnan kapta a millió tizedrészeit a miért K a k a s M á r t o n j a t gondaoakság alá helyez-tette.

Vannak több oly neves írónk, a kik szép szubvencziót huznak csupán a miért halgatnak. Azután vonja valaki kétségbe, hogy: a hallgatas nem arany; az arany száju, ki hallgatni tud. Persze az ily segélyben csak akkor részesül az író, ha előbb jól elordította magát.

Hogy mennyibe kerül a női pipere, arról most nem értekezem, pedig nagyon érdemes volna arról írni, hogy a mi édes száju hölgyeink mennyi pénzt szórnak a külföldnek. De ha már ók is korteskednek, pipálnak, lo-vagolnak és férfikabátban járnak fel a hivatalba, minek óket úgy szeparálni, mint a zsidó templomban?

Hogy mennyibe kerül rendszeren a kortes kakas tolla, Rohonczy hozzávetőleg 3 millióra tette. Ha most ez összeget fejenként a 400 képviselőre kivételük, úgy egy-egy honatyára 7500 frt esik. E beszerzési ár bizony fejadónak elég vastag, kivált ha itthon szerzi be élelmet.

Sok helyt az ellenzék is erőlködik és ugyan nagy összegeket reszkuroz, mert a büszke földes ur nem túri, hogy a szolgabírója nagyságo-nak felesappon; inkább újra terheli és újra arendaba adja Mózsának a földjét semhogy engedjen. — Ez a legvezedel-mesebb manipulatio, mi kétszere-ese szegényíti az országot és provokálja a pauperizmust és vele a szocializmust.

Rohonczy ugyan letette a garast, letette a pártját, de még az 5000 frtot nem tette le, mely összeget allitasa szerint jogtalanul vett fel a maga javára és a haza karára. — Becsületbeli doog már most azt visszafizetni, annyival is inkább, mert az inségesek nagy nehezen várják a nem várt garast és magától értetődik, hogy a többi megrökönnyödött honatya is kénytelen lesz jó példáját követni, ha mindjárt nem éreznek legkisebb hajlamot a liquidálásra.

Valljon a mi főispánunk meonyit fog bevallani, vagy fog-e egyáltalán vallomást tenni? Debreczenben sok az obitgatus és magos a census, aranylag tehát nem kerül annyiba az abl-gatus, mint p. Vaczott, hol a rabok és süketnémák még eddig nem szavaztak és oly alant áll a nem annyira census, mint a census: ott bizony tiszter annyiba 75,000 frtba került a választás a kerülletnek. Nem niába nevezik kerületnek!

Rohonczy hogy csak most 20 év után tesz töredelemes vallomást pártja illoyais

viselkedéséről és törte le a titok pecsétjét: eleggő furcsa világot vet jellemére. Részemről kissé lovagiatlan eljárásnak tartom: tanulhatna a főispánoktól. Az arulást sohasem lehet hazafiasággal menteni, az minden körülmények közt büdös cselekmény; látjuk, hogy lakol érte. Dreyfus Ludas hallgass!...

Rohonczy érzékeny bucsut vet a nagy-rábecsült Bánffy és Podmaniczky baróktól, jele hogy nem hagyja a T. Hazát a faképnél. Megcsokolja kopasz fejüket, lábával pedig rugdossa őket. Szerinte a part feje és teste között nagy a különbség, ha a partban nagy a fejtelenség, miért lábatlankodna továbbra. is. Egyszerűbb lett volna, de még kötelessége is, a mandátumot leteenni, ha nem akar annak értelmében eljárni, mert a megbízó levél nem marha levél, a mivel epen csak akadály nélkül mehessünk az országban.

A renegat Rohonczy az elhagyott pártja de főképp a további szeretetre érdemesített Bánffy báró való tekintettel biztosítja a T. Hazát, hogy nem követtek el hivatalos dofrandatiót, mert a három millió csak amolyan potya pénz volt: nem kell azt sajnálni, a kutyabőr vásárból került. Ugy látszik. Mátyás király után is többször volt kutyavásár Budán.

Továbbra fejtegeti, hogy még most sem árulta volna el mesterét, ha szívdobogása nem viszonylana egyenesen a szociális mozgalmak irányához. Fáj a szíve s ez zavarta meg az eszt, a mely egyszerre két irányban, két hatalmas eszmét vetett felszínre.

Szerinte, de még többek szerint is, le kell bunkózni a bujtogató s k r i b l e r e k e t; vagy ha a cenzurát keresztül vinni nem lehet, akkor... legjobb lesz a skiblereknek meg a szociálistáknak a párt kasszából juttatni. Hát szegények a szegények!

De nonnan, miből teljék, ha üres a persely mibe oly bőven adakoztak az új nemések. Ott ülnek a felső Házban az új részvényesek, kik jó talpbőrrel szolgáltak a főrendek felretört eszmei alá; hogy jobban mogállhassak az alsó ház sorát.

A skriblereknek is van külön kasszájuk. Vigyázzunk, hogy a közvádoló rá ne tegye kezét, mert könnyen csinál belőle pártkasszát. Jobb volna ha a közvádoló más után kutatna ne böngezne a betűk, de a kincstári erdők sűrűjében. Itt inkább talál völcshas-erát mint a magyar sajtóban.

Rohonczy a kormány váltáság piramidlijét rosszul bontotta, sok lökést engedett utána. J e majd a sok schlager mint Szapáry idejében, midőn Lindert, Tibaldolt ugyan a mondanelhez szoritották.

A ki legelőször szolal fel az a legkevesebb büdös és céljai vannak; menekül a tűz elől és viszi megmentett holmiját más hazába. Rohonczyra ugyan ráillik a pépdal: Ég a kunyhó...

Aztán úgy legyen, hogy... míg Bánffyt szorongatod, Apponyit elszalasztod.

Es mi lehet a célja? Csak nem akar a pusztában 500 embert 5 kalácskával jól tartani?!... Hát jobb is ha jut egy halszalka mint egy szuronyocska.

Hogy jó számító, mutatja hogy kettős könyvet vezet; elkülöníti a 3000 frt pártczé-czelokra és a 2000 frt magán czéljaira költött pénzt. Ez utóbbi összeget annak idejében vissza is akarta adni, de a kegyelmes puzsi pajtás ezt nem fogadta el és a jövő száradra előlegezte a barátság e gyenge zálogát.

Rohonczynek azonban sem pénz, sem barátság sem kell; hazafisága legyűrte a barátságot és a szociálisták védője let. A mire azt mondta a többség, hogy talán elmentek hazulról? — Nem a, sőt nagyon is uthon van. Én Istenem: mi köze a kormány-nak egy képviselő barátságához? A jó barát mindég jó, míg a kormány mindig rossz lesz, hi mindjárt Apponyi vezet a rudját, mindaddig, míg az elnök a csaszarnak is referál és a miniszterek nem a hazát ministrálják, hanem Ausztriát meg Szabolcsban is strázáják.

Rohonczy nem tudja bizonyítani, kinek mennyi jutott a három millióból. Hát minek

is bizonyítani? Ki kérdi? Megmondta azt Apponyi, hogy Bánffy még ezenfelül Bécsben kölcsönzött négy milliót, a miért a kvóta számát a nyakunkba szőta volna.

Robonczy még mivel nem gyanusítja az ellenzékét?!... pártkasszával!!... még csoda hogy nem posztkiszlivel... Megirigyl kasszánkat! ugyan jó magyarom ne vess egyet a fortuna szemébe.

Magyarok istene! szállj le már égi tronusodról és csodáld meg közelebről azt próféta. Fiádat... Ugyan miből, honnan vette volna magát!!... Csak nem a szociálisták vagy royalisták a szó manából? Vagy talán Marjay Péter ajánlatára kapta Tisza Istvan a kilencz águ koronát? Az égre kérem, szójon szóljon hát!!...

— Ah! csit, de csit... Krieghammer itt!

Zola pöre.

Távirati tudósítás.

Azok a lapok, amelyek Dreyfus pörének revízióját ellenzik, azt írják, hogy a Zola pör tegnapi tárgyalása meg súlyosabbá tette Zola híveinek vereségét és hogy Zola eliteltetése most már kétségtelen. A szociálista lapok rámutatnak arra a veszedelemre, melyet a köztársaságra nézve a katonai hatalom diadala rejtene magában.

Vasárnap d. u. három órákor La Villetben a Salle Chaynesben az antiszemita liga ülést rendezett Regis antiszemita tiszteletére, aki a gyűlésen felolvasást is tartott. Millevoy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az antiszemitizmus nem vallási, hanem nemzeti kérdés. Arról van szó, hogy megvédjék Franciaországot a kozmopolitizmus ellen, amely idegen inváziót vonna maga után.

Ezután Regis tartotta meg felolvasását, amelyben bevesen megtámadta az algériai zsidókat, azt mondván, hogy ők az okai a mai algériai állapotoknak.

Thiebaud beszéde után a gyűlés elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, mely kimondja a franciaországi és algériai antiszemita szolidaritását, hogy megszabadítsák az országot a kapitalizmus igájától és megvédjék Franciaországot a kozmopolita zsidóság szindikusának izgatásai ellenében. (Kiáltások! Éljen a francia haza! Éljen Franciaország! Éljen Algeria! Ve zsenek a zsidók!)

Erre a résztvevők nyugodtan mentek ki a teremből, és Place Mongera mentek hogy üdvözöljék Rochefort aki délután öt órákor ment a St. Pelgie fogházba.

Gyalogos és lovasrendőrség és néhány század véres tartotta fent a rendet.

Rochefort-t, aki kocsin érkezett meg. Éljen Rochefort! Éljen a commune! kiáltásokkal üdvözölték. A rendőrség nem volt képes visszatartani a tömeget, a mely körül fogta a kocsi. Rochefort kiszállt és gyalog ment a fogházba, az éljenező tömegtől kísérve.

Midőn Rochefort mögött bezáródott a kapu, a sokaság lassan, folytonos kiabálások közt elvonult.

Körülbelül 3000 ember, Millevoy és Thiebaud vezetése alatt, a Pantheon felé indult, Zolat és a zsidókat szidalmazta. A rendőrség közbelépett és öt embert letartóztatott.

Thieband felszólította a tüntetőket, hogy oszoljanak szét és kíméljék erejüket más alkalomra.

Erre a tömeg rendezettség nélkül szétoszlott.

A Pall Mall Gazette párist levelezője meginterviewolta Esterházyt, a ki a következőket mondotta az angol lap levelezőjének:

— Ami a legválaszatosabb az egész ügyben, az az ellenségeim gyáva eljárása velem szemben. Képzelméni-e gyávabb eljárást, mint engem tanuul megidézteni a Zola-perben? Hisz mint tiszt felett ítélték felettem bíráim és felmentettek. És most Zola a saját pöre révén meg akarja ujítani az enyémet, amikor tanuként idezet meg a polgári bíróság

elő, ahol még védőt sem fogadhatok magam mellé.

Ők meg akarnak engem ölni. Vigyázzanak arra, a mit én mondok: Én fogom őket megölni. Nem haragszom rájuk, csak végtelenül megvetem gyávaságukat. Le fogom őket mészarolni, mint tengeri nyulakat, de anélkül, hogy csak egy cseppet is haragudnám rájuk. Szeretném, ha százat látnék közülök egy szobába bezárva, egy szál bottal halálra verném mind.

Mar csak azért élek, hogy megbosszuljam magam. Ha Zolat feltalalják menteni: egész Paris ellene fog támadni és én leszek a mozgalmom élén. Ha Dreyfus francia földre tenné a lábát, legalább 5000 zsidó holtteste fedné Paris utcáit.

Végül Esterházy kijelentette, hogy az ő értesülése szerint Dreyfust 157 drb irat alapján ítélték el.

TARKA ÉLET.

Tengeri kigyók. *)

— Bohóság egy jelenésben. —

SZEMÉLYEK:

Témahány András szerkesztő
örgróf Pápa-Bánhiday Odilo
báró Postapalota Ede
dr. Vízidij Ádám
dr. Népkyha Sándor
Népkyha Katalin, huga
Jörend Viktor, a fáradt szinlapoztő
Bakter Dömötör

tengeri
kigyók.

Szin: hamvasszürke.

Témahány András.

(Kesergő apa tógában vagy a nélkül.)

Nincs a teremtésben más elhagyott,
Nincs árva más, csupán az én lapom,
Munkatár-im vénája befagyott
Kezük írását, haj! ritkan kapom!
A nyomda sürget egyre, szüntelen,
Szédőgyerek pontosan megjelen
S ekép jelent a régi hü alak
»Csak öt hasab kell s telve lesz a lap!
Csak öt hasab? csekélyke öt hasab?
Egy fél sorral sem adhatnád alább?
Nagy szót mondasz nyugodtan, jó gyerek?
De ennyi kézírast, mondd, hol lelek?
A munkatársak ajka hogyha néma,
Öt kis hasabra hol kerül a théma?
»Vagy négyezer szó kell Nem több?» Hiába!
Ennel több nem szorul öt hasabba!
S hogy hány ezer betű e négyezernyi szócska
Frankl tudhatja a számok tudósa! (Gondok-
ban öszül.)

Tengeri kigyók kara.

Im, öszül a gondban
Az árva feje,
Mint botul a télben
Somló teteje!...
Lecsuszva közelg már
Nezd ime, néhány
Hiv, régi barátod,
Bus Témahány!

Örgróf Pápa-Bánhiday Odilo.

«Emelkedjél, Hiány, ne légy levert,
Tekints ream, kegyembe veszek újra»,
Bár megszavaztak, hűen itt vagyok
Témának rendelt engem Isten uja,
Több oldalról tárgya-hatsz engemet,
A trászomat, a nyomjelzesemet,
Később a munka kezdetét s haladtát
Az olvasóidnak tudtára add át,
Es így tovább, sujtson bár nyaktitló,
Hűen kitart örgróford, Odilo!

Baró Postapalota Ede.

Im én is itt vagyok, a Postapalota!
Épüljek-e ide? épüljek-e oda?
Épülj-k-e fel én egyáltalán,

*) A Pápai Lapok legutóbbi számából vesszük át ezt a pompás karikatúrát, mely — mutatis mutandis — a mi viszonyainkra is ráillik, éppen azért nem akartuk hatását a változtatásokkal gyengíteni. Szerk. j

Soka lesz még mezoldatlan talány,
Te addig nyugodt lehetsz, komor Hiány!
Lesz roham bosszu cikik még egynehány

Dr. Vizdij Ádám.

A kezdet kezdetén,
Midőn sötét vala,
A széles téreken
Víz volt az ur maga;
S azóta is a víz
Folyton nagy ur maradt,
X-szamu számokon
Megtölt hasabokat.
Az új redaktorok
Aldják is a vizet,
Mert a szedő szerint:
»Nincs cikik, mely így fizet!»
És bár vizcikk ma nincs,
Csak muljon az idő:
Ismét valóra vái:
»Nem halt meg, alszik ő.«

Dr. Népkyha Sándor és huga Katalin.

Nem veszhetsz el az eszme,
Melyet apótni jar
Állandó cikkezéssel
Egy hü testvéri pár:
Hogy ezt mondjuk magunkról
Ne vedd nagyon zokon,
Mert hogyha bar egyéb nem,
A szellemünk rokon,
És ez kutatja egyre
Rendőri híredet:
»A népi konyha ügyben
Mi az, mi elveszett?«

Jörend Viktor, a faradt színlaposztó.

Bücsüzni jött ma Jörend, nem — plakattal.
A jó, mit játszott ő és tarsi
Feledve lesz, amint labuk kitétték,
A rossz, mit játszottak, telési őket!
Ki fogja emlegetni a sikert,
A mit Nöbe s Mongodin arattak,
Midőn azoknak kórikus, hamis,
Patosszat és kaczagtató siramat
Felujtják, kik Rafael a Denise-ben
Meghibbant jambusokként csak bizogtek
A két esodas nagy művésznő nyomán?
E Jörendet ki fogja emlegetni,
(Kinek túllból volt a nyakkendeje
Es tánczra kelt, mint pelyhes ajku ifjonc
A legvénebb s rutabb kóristanóvel?)
Ki fogja emlegetni? Senki más,
Csupán kinek mi töltelek valánk:
Az egy Hiány barátunk épp azért
»Az elvadás végperczében« rebegve
Mond im bücsüt »a faradt színlaposztó.«

Bakter Dömötör.

Ha karczolatoknak
A gondja gyötör:
Mindig kiségethet
Bakter Dömötör!

Tengeri kigyók kara.

Im felderül újra
Ki búban epedt,
Vidám m soly ül már
Az ajka felett.

»Ó jertek, ó jertek az édes apához,
Hü, régi kigyói fölött ki határoz,
Ó közli »a kigyót« ha megjön a napja,
Abonens gyönyörere a Papai Lapba!
(A kigyók mind Témahiány ölebe csuszna, s
kérő és vagyó pillantást vetnek reá. E néma-
kép alatt függöny legördül.)

André.

Színház.

Vidor Dezső a Magyar Színház rendezője. A budapesti lapokban olvassuk ezt az érdekes hírt, mely szerint három esztendőre költötte le magát a mi tarsulatunk igazgatóhelyettese a budapesti új színháznak. A mennyire őszintén örülünk a fiatal művész haladásának s kiváló rendezői tehetsége ily módon való elismerésének, annyira sajnáljuk távozását. Nem lehet feltűnő ennek kijelen-

tése a mi részünkről, akik az ő színészi működésének szigorú, de igazságos bírálói voltunk s különösen abban a részben, melynek jutalmazását ez az új szerződés czélozza a rendezői sikereit mindig a legnagyobb loyaltással elismertük. Ha itt hagy bennünket és Budapesten játszani is fog, kérjük, fogadja meg a tanácsunkat s ne játsszék szerelmes szerepeket. Az a színház igen veszedelmes, mutatja a Szilágyi Vilmos példája; nem szerelnők, ha csalódnia kellene azokban a szép reményeiben melyeket bizonyára fűz szerződéséhez.

A görög tüz. A rendőrfőkapitányság — mint egyik lapársunk írja — egyszersmindenkorra eltiltotta a színházban a görög tüzzel való világítást. Megengedjük, hogy volt oka rá, még azt sem mondjuk, hogy feltétlenül rosszul tette, de kérjük, vajjon mivel fogja a színház vezetője ezt a tűzveszélyes anyagot pótolni? Mert az talán csak a tűzoltóság is megengedi, hogy shaksperei fantáziával nem mehetünk a színházba, hogy ott csak a k e p z e l j ü k e világítást? A vilamos transzparens bizony sokban nem pótolja ezt a kilencszáz éves ócska rekvizitumot. Meg fogjuk köszönni, ha magyarázatot kapunk.

A kaméliás hölgy. Holnap szerdán, február hó 23-án páros bérletben ifj. Dumass Sándor 5 felvonásos drámáját (ford. Szemeré Attila) fogják előadni a következő szereposztással: Duval Armand — Tanya Frigyes, Duval Georges, az atyja — Szathmáry Árpád, Rieux Gaston — Vidor Dezső Saint Gaudens — Szentes János, Gustave — Rubos Árpád, Giray gróf — Haday Sándor, Varville Arthur — Bartha István, Gautier Margit — Hami Margit, Nichette Szabó Irma, Prudence — Csizságházy E., Nanine — Csereényi Adél, Olympe — Kiss Irén.

Műsor:

Szerdán február 23-án, új betanulással: A kaméliás hölgy, ifj. Dumass S. színműve (párosbérlet).

Csütörtökön febr. 24-én, Hamlet, Shakspeare tragédiája (páratlan)

Pénteken febr. 25-én L. Komáromy Mariska vendégjátékai, bérletszűnetben, ötödször: A gésák, vagy japán teaház története, énekes játék 3 felvonásban.

Szombaton febr. 26-án L. Komáromy Mariska vendégjátékai bérletszűnetben: Hoffmann és a kék, Offenbach operetteje.

Vasárnap febr. 27-én délután Az ember tragédiája, Madách dramai költeménye.

Szociálizmus Hajdumegyében.

Debreczen, febr. 22.

— Saját tudósítónktól. —

A népbolondító eszmék már a mi megyénkben is apóásra lettek, különösen Teglás Sámson és Balmazújváros szegényei körében kapott lábra, hol a felrevezetett nép ettől reméli sorsa javulását.

Minden aron népgyűlést óhajtanának tartani a felsorolt községek hívek, de a szolgabírák megtagadták kérelmüket. Titkon azonban mégis gyűléseznek olykor s így lepte meg Balmaz-Ujváros híveit a csendőrség néhány nappal ezelőtt s elkobozta izgató nyomtatványokat.

Teglás aron annyira lelkesek Várkonyi lapjának olvasói, hogy a posta hivatait fenyegetőleg körül álltak tegnap, követelvé a Földmívelő Várt példányainak kiadását. A posta mestere nem volt képes velök megértetni, hogy a jeles szerkesztő ez egyszer, sem feledkezett róluk meg egy igazsággyminiszteri rendelet folytán meg budapesti postán lefoglalták; ez tehát az oka, hogy lapot nem kaphatnak. Csak a szívébe láthatna ez a szerencsétlen nép amióinak.

A csendőrség megkerítette a sámsoni és teglasi szociálisták névsorát s a nyomozás alkalmával kitudódott, hogy a szociálistáknak szövetezetük van, melynek pénztárába min-

den egyes belépőnek 15 krt kell lefizetni s a család minden tagja 2 krt tartozik még e mellett hetenként beszolgáltatni.

A nyomorut nép annyira hisz bujtogatóinak, hogy megvonja szájától a falatot, inkább koplal, ehezük, de a tagsági díjat megfizeti, hogy Várkonyi és tarsi még jobban hizzanak zsirjukon.

Ma délelőtt Sámsonból egy küldöttség járt Rásó Gyula kir. tan. alispánnál a szolgabíró által megtagadott népgyűlés kieszközölése czéljából.

— No és mi kényszerít benneteket a szociális mozgalomra? — kérdezte a négytagú küldöttség egyik emberétől az alispán.

— Az éhség uram.

— Hm. Hát a gyűléssel jól laknátok?

A küldöttség összenézett. Erre nem tudtak mit felelni.

— Na hogy ne ehezettek, gondom lesz rátok jó emberek. A megyei pénztárból kölcsönt kaptok igen előnyös visszafizetési feltétellel s vegyetek rajta buzát. Buzat és ne pálinkát.

— Igen ám, de sok a mi adóink nagyságos uram. Nem bírjuk ki ezt a nagy terhet.

— Hogy lehet az? Hiszen ti szegény napszamos emberek vagytok fiam. Adót nem fizettek!

— Igen, de egy kis foldecském is van.

— Ugy?

— Hát nekedfiam? kérdezte az alispán a másiktól.

— Nekem is van egy kis viskóm. Ez után adót kell fizetnem.

A másik kettőnek nem volt semmije, az alispán tehát azt tanácsolta nekik, osszák meg egymás között azt a kis vagyont testvériesen.

A két birtokos szocialista nagy szemet meresztett erre a tanácsra. Kifűnt az arczjátékukból, hogy ehhez csöpp kedvük sincs, noha a földosztásnak nem kis barátjaik.

— No fiam ti se kívánjátok a más vagyont, ha a magatokéit odaajándékozni nem vagytok hajlandók — figyelmeztette őket Rásó Gyula atyai jó iudalattal. Most pedig vegyetek tudomásul, hogy a gyűlést meg nem engedhetem, hanem mindent megteszek sorosotok javítása érdekében, ami tőlem telik.

A szociálisták meghatva távoztak az alispáni hivatalból, hol alkalmuk volt meggyőződni arról a jóindulatról, mely az általuk gyűlöletesnek nevezett alispáni hivatalban lakozik.

Ma egyebiránt hírt adunk még egy érdekes felfedezésről, mely a mezőrendőrségnek véletlenül kezére jászódott s ami Vámos-Pécs helyzetére is világot vet a szociálizmus terjedésének tekintetéből.

Bisanzszi János h.-v.-pécsi lakost ugyanis néhány nappal ezelőtt valami kihágásért egy napi börtönre ítélte a mezőrendőrfőkapitányság s a büntetés kiállásának megkezdésére mai napra beidezte. Bisanzszi meg is jelent; de néhány napi halasztást kért. A cs Nagy Ferencz r. fogalmazó, az ügy előadója hajlandó volt kérélmét a felhozott iudokok alapján teljesíteni, felszólította azonban, hogy az idézvényt mutassa elő.

Bisanzszi János benyult a kabátja zsebébe és egy iratot nyujtott át, mely nagy volt azonban a rendőrfogalmazó meglepetése, midőn a zidézeshelyett egy szociálista szervezkedéséről felvett — jegyzőkönyvet látott maga előtt, mely arról tesz tanuságot, hogy immár Vámos-Pécs jőzan gondolkozásu népe is ehagyta magát bolondítani a lelketlen demagógoktól.

Bisanzszi János szórný zavarba jött, midőn a r. fogalmazó kutatta a dolgot. Avval védekezett, hogy ő irást nem tud s valószínűleg a fia tette zsebébe a kérdéses iratot.

Ennek szórný orthographiával megírott tartalma következő:

M. H. vámos pécsi független szociálisták a földmívelési szakszervezetünket megalapítottuk. Minek vezetésére úgy hogy földmívelő egyletünk választmányát és a »Földmi-

velő lapnak csomagos jártatása czéljából alakítandó alapszervezet elnökségét is képezze. A következők választattak meg:

Elnök
Jegyző
Pénztárnok
Könyvtárnok
Titkár
Bizalmi férfiak

Bisanzski András.

Választmány póttag: V i n c z e Ágnes
Számvevő bizottsági tag: M e z e i

Janos. Számvizsgáló bizottsági póttag: B i s a n c z k i Julianna.

Ez után egy dal következik:

I.

„Kardomnak az markolatja ezüsből
Most tekertem ki az német kezéből
Ki kell verni az hazából,
Áldott szép Magyarországból
Örökre.

II.

Majd kiverik a szip magyar huszárok
Elől mennek az honvéd lovasságok
Jöjj utánnam honvéd baka,
Nem jön már az többé vissza
Soha sem!

Ebből áll ez az irat, melyet az atyafi tudatlansága következtében felmutatott s melynek vége elég csattanós verssel végződik fenyves bizonyítékul annak, hogy kor teremt meg a poétákat is.

Bisanzski Janos megkapta a kívánt használt, az irat azonban már a központi rendőrség kezében van, hol gondot fordítanak a Bisanzski családra, mely a nem mindkét osztályból képes szocialista vezéreket előállítani. Szükség van erre, nehogy jobban elcsavarják a jámbor pércsinek fejét.

Ez az irat megmagyarázza a félrevezetett nép butaságát. Nekik nem kell pap, jegyző, tanító s midőn magok vak sötétségben szenvednek: a hivatalok egészen idegen fajta teremtek meg, hogy azok betöltőit saját zsirjokon tapalják.

Ennél fogva még mindég határozottan állíthatjuk, hogy a szocializmus legfőképp a butaságban keresendő.

Vajha felismerne' mennél hamarabb szegény félrevezetett elámitott népünk szegénytelen helyzetét s visszatérne a kaszához, ká-pához, elűzné magából azokat a bujtogatókat, kik békes nyugalmanak elrablói voltak.

Ujdonságok.

* Az ev. ref. konvent tavaszi gyűlése.

Kun Bertalan tiszánóneni egyházker. püspökök és Tiszai Kálmán dunántuli egyházker. főgondnok, mint konventi elnökök az ev. ref. egyház egyetemes konventjét f. évi márczius 24-ik napjára hívták egybe a kerületek útján. E meghívás alapján K i s s Áron püspök már kibocsátotta a konventi képviselők és hivatalból konventi tagok számára a szemlére szóló meghívókat a tiszántuli ev. ref. egyházkerületben. A most egybehívott konventnek a rendes folyó ügyeken kívül fontos tárgya lesz az egyetemes ev. ref. egyház állásfoglalása a lelkesek fizetésének kiegyeztetéséről benyújtott törvényjavaslattal szemben.

* A Petőfi szobor ünnepélyes megnyitó estélye. A mulatság rendező bizottság fáradságtalan tagjai oly szorgalmatosságot fejtenek ki az estély élvezetessége és sikerült-sége érdekében, hogy lehetetlen attól a fényes erkölcsi és anyagi sikert megtagadni, Ugy az ünnepélyes program zene, szavallat, beszéd és énekszámaival, mint az előadás után következő banketszerű vacsora s az azt követő táncmulatság igen sikerültnek ígérkezik, a mennyiben az érdeklődés fokozott mértékben emelkedik a közönség részéről, mint már a kibocsátott vacsorajegyek kelendősegeiből, valamint a rendes tagok folyton szaporodó számából előre remélhető. Ujabbán rendes tagokká lettek: Kulcsár Sándor, ifi. Bereczky Mihály, Oltó Janos, Vastag Géza, Soltész István, Vastag István, Grünvald Miksa, Gődör

Sándor, Madarász Lajos, Tarasav Lajos, Kardarász Gábor, Nagy Bálint, Simon Miklós, S i n a y J á n o s, D e u t c h L á s z l ó, Dömsödi Lajos, Kupecz Mihály, Szabó József, Lengyel Lajosné, Thoma Sylvia, G. Szabó Kálmán, Oláh György, Barna Janosné, Szücs Mihály, ifj. Schaf János. Szabó József, Mendelovics Lajos, Kaderász Gyula s többek. A vacsora jegyek kaphatók Arany Bika szálloda irodájában Leidenfrost Gyula, és Mendelovics Lajos urak üzletében 1 frtért. Kérjük a közönség további szíves támogatását.

* A tanács egy szabályrendelet érdekében. Mint már megírtuk, a belügyminiszter a birtok változási illetékről szóló szabályrendeletet átalakítás végett visszaküldte. A városi tanács tegnapi ülésében tárgyalta a miniszter leiratait, melyre nézve elhatározta, hogy nem nyugszik bele a miniszter intézkedésébe, hanem feliratban fogja kérni a minisztert e szabályrendeletnek mostani alakban leendő megerősítéséhez.

* Öngyilkos asszony. özv. Baba György né Molnar Mariát H. Dorogon ma reggel fia K. Orosz István a kutban találta meg a 74 éves matrónát. Nem tudják, mi vitte az öngyilkosságra vagy pedig gyilkos kéz áldozata-e a vizsgálatot megindították.

* Megváltozott hivatalos órák. A helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál tudvalevőleg eddig csak délelőtti voltak hivatalos órák, most azonban ez a rendszer megváltozik. Szunyogh Sándor kir. tan. pénzügyigazgató akként intézkedett, hogy e hó 21-től kezdve a hivatalos órák reggel 8 óratól déli 12 óráig és délután 2 óratól este 5 óráig lesznek, a mi a felekre nézve sokkal kedvezőbb lesz, mint az eddigi beosztás.

* A kórházi bizottság tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklése mellett ülést tartott, melyen több ügyet intéztek el. A kórház vizsgálására beosztották a bizottság tagjait. Meghallgatták dr. Ujfaluassy József igazgató főorvos mult évi jelentését, amelyet a közigazgatási bizottság elé terjesztettek, javasolják továbbá, hogy dr. Somogyi Zoltán a szemészeti osztály rendelő orvosa osztályorvosi minősítéssel és javadalmazással ruháztassék fel, — a kórházi személyzet fizetésépedig fölemeltessek. Továbbá városunk kórházának régen érzeti hibája az, hogy a sebészeti és szemészeti osztálya annyira szűk, hogy gyakran több beteg fekszik a szobákban, mint a menyi egészségügyi szempontból megengedhető volna. Különösen a sebészeti osztálynál, hol minden perczen netalán szerencsétlen sebesülések és balesetekre kell elkeszülve lenni, érezhető leginkább a Józsefet és Stahl Gézát, hogy a sebészeti hely szűk volta. Ezért megbízták Ujfaluassy osztály kibővíthetése végett új szemészeti pavilon felállítására nézve javaslatot készítenek.

* Kitüntetés a halál után. Az elhunyt Steinfeld Mihálynak ma érkezett meg az 1896-ik évi országos kiállítás létesítése körül szerzett érdemeiért az állami ezüst érem, melyet immáronn elhunytá folytán csak özvegye vehetett át.

* Elragadt lovak. Tegnap este 9 és 7 óra közt egy hintó négy lóval egy arra halado kis vonattól megriadt s vilám sebességgel száguldani kezdett végig a Péterfián s az üres hintót mint a pelyhet vitte magával a négy paripa. A kétségbeesett erő feszítésnek a mivel a bakon ülő kocsis fekezni próbálta az elragadt állatokat, egy zökénés vetett véget a másik perczen gazdítlanul száguldtak tovább a lovak és a kocsis ott feküdt a közvezeten. A lovakat a járó kelőknek végre sikerült megfékezni.

* A temetők rendezése — Az élők a holtakat is kiszorítják a nyugodt helyükből Csapó-utca elején századokkal azelőtt temető volt: ma ez a hely Debreczen egyik legmozgalmasabb, sűrűn beépült városrésze. A jelenlegi temetőket is kemény vasgyűrűként mindösszebb szorítják a gombamódra tamadó hazsorok s alig van temetőnk, melyet már minden oldalról emberi lakások ne környékeznének.

Tény, hogy az összes debreczeni temetők a város belsejébe szorultak be. A kegyelet még egy ideig őrzi őket; — de az egyre kényesebb igényű köz gészsegegy mind hangsúlyosabban követeli, hogy be kell zárni őket és kívül a belterület határain jelöljön ki a város új köztemetőket. Ha egyszer ezt elhatározza a város, attól számított 30 év múlva, mikorra ellapulnak a sírdombok és elkorhadnak a fejfák; sétáló kertekké és háztelkeké válik majd a Kossuth utcai temető. Debreczen legjelesebb fiának ez a százados nyugvohelye, félezer év szenvedéseit, küzdelmeit és dicőségét takaró megszentelt föld. Ez lesz a sorsa a többi temetőnek is. Stahl Géza főmérnök tegnap javaslatot terjesztett a tanács elé, melyben az város rendezéssel kapcsolatban záros határidő alatt megoldandónak tartja a r. kath. és izr. temetők kivételével városi tulajdont képező összes temetők halaszthatatlanul sürgős kérdését s bizottságot kér alakítani arra nézve, hogy javaslatát záros határidő alatt elkészítse s bemutassa.

* Létrát akart lopni. Kis József kőműves tegnap déli 1 órakor a piacz téren a Sesztina ház udvaráról egy két karu létrát emelt el. A házmeister észre vette, s uána eredt a tolvajnak s annak elfogására ez ott álló rendőrt is figyelmessé tette. A tolvaj, éppen akkor fordult be Hatvanutzára mikor üldözői már a nyomában voltak. A Hochfelder háznál a falnak tamasztotta a létrát és ő maga az udvarba surrant és ott elakart rejtődni. Hiába kísérlette meg — elfogtak.

* Elfogott szökevény. Nagy Marton szolgálcaeny Balmaz-Ujvároson szolgált mindaddig, míg alkalma nem nyílt gazdáját alaposan meglopni és könyvet hatrahagyva, elszököni. A lopas óta Debreczenben lappangott, míg tegnap a csendőrségnek sikerült rejtekhelyét kikutatni s ott el is csipni. Vasra verve róta végig az utcát s ment, hogy elvegye tetteinek méltó büntetését a b. ujarosi bíróság elé.

* Halál a korcsmaajtóban. Tegnap megírtuk, hogy S z a k á l Janost a törvényszék emberölés büntette miatt vád alá helyezte. Ez ügyben tegnap volt a végtargyalás, melynek bef. jzt. után S z a k á l t 1 évi börtönre ítélték, a szerencsétlenül járt Molnar Janos özvegye 50 frt temetési költség és 100 frt karterítés megfizetésére kötelezte.

* Az iparosok bálján részt vett hölgyek névsora a következő: A s s z o n y o k. Erdődi Janosné, Klein Jókabné, Foigart Józsefné, Barna Istvánné, Nagy Lászlóné, Nemeti Janosné, Horváth Palne, Tamasovszky Györgyné, Nagy Sándorné, özv. Szarka Sándorné, Spál Karolyné, Káli Karolyné, Bete Imréné, Horváth Józsefné özv. Nagy Imréné, Fogarasi Gáborné, Deak Józsefné, Ökrös Lajosné, özv. Kulcsár Józsefné, Szász Lajosné, Joga Józsefné, Papp Józsefné, Török Balintné, Redl Istvánné, Bancsi Janosné, Santa Józsefné, Czerék Aronné, Dada Józsefné, Katona Antalné, Surina Mihályné, Krón Janosné, Molnar Józsefné, Szász Istvánné, Veszeli Antalné, özv. Nagy Józsefné, Burai Ferenczné, Bogdán Lajosné, Szabó Martonné, Torma Istvánné, Spitzer Samuelné, Klingnek Janosné, Nagy Sándorné, Nánásy Istvánné, Borbély Samuelné, Szőke Istvánné, Cseresznyés Mihályné, Nagy Sándorné, Murvai Ferenczné, Endi Sándorné, Nagy Sándorné, özv. Takács Palné, Erdely Sándorné, özv. Szász Ferenczné, Kovacs Gáborné, Kiss Janosné, Bagzsi Janosné, Péntek Ferenczné, özv. Radetzky Józsefné, Tóth Józsefné, Cziczó Lajosné, Sárossy Janosné, Gutí Martonné, Nagy Mihályné, Rózsás Janosné, Teszary Józsefné, Fekecs Balintné.

Leányok: Katona Jolan, Molnar Eszter, Klein Mariska, Jóljárt Erzsike, Barna Zsuzsika, Tóth Erzsike, Banyai Eszti, Szücs Juliska, Nagy Emma, Tamasovsky Ilona, Szarka Eszti, Szücs Eszti, Nagy Róza, Nemeti Róza, Czerék nővérek, Spál Matild, Spál Julia, Kis Iduska, Besti Juliska, Horváth Mariska, Nagy Róza, Kecskemethy Nagy Ilona, Ujváry Juliska, Nagy Eszti, Kacsarda

Juliska, Ötvös Erzsike, Ötvös Mariska, Deak Juliska, Nagy Eszti, Nagy Maria, Kulcsár Eszti, Szasz Juliska, Szigeti Juliska, Szigeti Róza, Nagy Eszti, Nagy Juliska, Csinovitz Róza, Juhász Erzsike, Takács Mariska, Szabó Róza, Dédai Erzsike, Krón Juliska, Surina Gizella, Molnár nővérek, Horogh Juliska, Szasz Katica, Nagy Mariska, Nagy Juliska, Molnár Róza, Kis Margitka, Bulyai Juliska, Torma nővérek, Spitzer Linka, Nagy Eszti, Balla Eszti, Nanási nővérek, Borbély Mariska, Szabó Erzsike, Szőke Róza, Cseresznyes Mariska, Schmidt Ilona, Nagy Róza, Köblös Etelka, Morvay Eszti, Papp Mariska, Kovacs Eszti, Nagy Róza, Takács Eszti, Pénk Irma, Rajetzi nővérek, Török Róza, Kis Mariska, Kuttai Mariska, Gutí Erzsike, Tesszari Vilma, Fekecs Mariska, Pinter Marika, Ottó Juliska és Mariska, Hajdu Boriska, Sallai Juliska.

*** Meghíusult törekvés.** Tegnap éjjel a keses utcában Barna György fűszerkereskedő és Szabó Antal hentes üzletébe ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg. Le is feszítettek mindkét helyen az ajtó külső vasrudját, azonban a rendőrök megzavarták őket. Valami csavargók lehetnek az illetők.

*** Tenyészállatok szállítása.** A rendőrfőkapitány a következő sorok közlésére kért fel bennünket. A földművelésügyi m. kir. Miniszter 75180. IV—2. 897. sz. alatt a körendel-tet adta ki: Valamennyi törvényhatóságnak. Ertesitem a címet, hogy a kereskedelmiügyi miniszter ural egyetértőleg hozott határozatom alapján a tenyészállatok vasuti szállításánál biztosított kedvezmények igénybe vételére jogosító igazolványok kiállításával az állattenyésztési kerületi felügyelőségeket is megbízom. Tájékoztatás czéljából megjegyzem, hogy a kivételes kedvezményes vasuti fuvarbért biztosító igazolványok csak is oly esetben adhatók ki, ha a szállítani kívánt tenyészállatok fajtája a rendeltetésük helyére nézve megállapított köztenyésztési irányok megfelel. A szállítási igazolványok kinyerés iránti kérelmeket tekintet nélkül arra, hogy a kérelmező fel mely állattenyésztési kerületi felügyelőség körzetében lakik és tekintet nélkül a szállítani kívánt tenyészállat rendeltetési helyére, bármelyik állattenyésztési kerületi felügyelőség elintézni köteles. Felhívom a címet, hogy jelen rendeletemet a gazdaközönség érdekében a lehető legszélesebb körben nyilvánosságra juttassam. — Kelt Budapest 1898. január 14-én. D a r a n y i.

IRODALOM.

Az állami egyenes adók és a községi adóptlékok kézikönyve. Összeállította Gáffy Ferencz pozsonyi kir. pénzügyi s. titkar Szerző, kinek neve nem ismeretlen a pénzügyi szakirodalom terén, ezuttal is oly munkával lép az érdekl. közönség elé, a mely hivatva van hasznos szolgálatot tenni nemcsak az adókezeléssel foglalkozó tisztviselőknek, és községi jegyzőknek, hanem az ügyvédeknek, kereskedőknek, gyárosoknak, háztulajdonosoknak, földbirtokosoknak és a nyilvános számadásra kötelezett intézeteknek is, a mennyiben ugy az állami egyenes adók, mint a községi adóptlékokra vonatkozó összes törvényeket, döntvényeket, rendeleteket és elvi jelenlőségű határozatokat rendszerbe foglalva tárgyalja és példakkal magyarázza meg, — sőt mindazon esetekre a melyek a gyakorlati életben sürűben fordulnak elő — kérvény és felebbezési mintákat is közöl, hogy az ezen ügyekben kevésbé jártas adófizetők is képesek legyenek juttatni saját maguk érvényesítési s kötelezettségeiknek pontosan eleget tenni. A munka a Franklin-Társul-t kiadásában jelent meg, s a 492 lapra terjedő vaskos kötet ára 3 forint.

Nepoktatásügyi teendők határidő jegyzéke. Összeállította Dr. Szabó Mihály alsófehérmegyei tanfelügyelő.

Dr. Szabó Mihály mondhatni speciálista a nepoktatási törvények és szabályrendeletek magyarázata és ismertetése terén.

Több idevonatkozó praktikus könyvet szerkesztett s most ezek számát szaporította egy igen hasznavehető munkával, melyet a fenti címen adott ki.

A könyv a tanügyi adminisztráció számára készült s a mai papirkorszakban hézagpótlónak nevezhető, mert az iskolai év első napjától annak minden napjára kijelöli a teendőket az ovónóktól kezdve a miniszteri titkárokig minden tanügyi közeget, intézet hivatal és bizottság számára.

A napi teendők után a határidőkről szóló rész következik, mely előszabja hogy a főlebbvaló hatóságtól érkezett rendeleteket és intézkedéseket mennyi záros határidő alatt kell végrehajtani vagy az iránt jelentést tenni.

Az egész könyv olyan benyomást tesz ránk, hogy az ha nem lehetnék: meg kellene csinálni s ez azt bizonyítja, hogy Dr. Szabó most is életrevaló munkát végzett. Ajánljuk az egész tanügyi közegek érintettek számára. Kapható a szerzőnél. Nsgy Enyeden. Ára 1 frt.

„Arany János ifjúsága.” című munkám parifogására hívom fel a szives olvasót. E munkámat olyan adatok alapján írtam meg a melyeket személyesen ott gyűjtöttem ismerőseitől, barátaitól, a hol a költő ifjúságában rövidebb, hosszabb ideig megfordult. Egyébképen is Arany ifjúsága változatos s érdekes fordulatokban gazdag, ugy hiszem olvasmányosnak is elég lesz. Alkalmam könyv ifjúsávi és tanári könyvtáraknak is. — Kapható Singer és Wolfner könyvkereskedésében Budapesten. Ára 1 frt 20 kr. E g e r, 1898 február 20-ikán. G y ö n g y ö s y László középiskolai tanár.

„Pillangó.” társadalmi és művészeti élelap, negyedik száma az állandó alakokon kívül szebbnél szebb rajzzal megjelent és lehetőleg még gyönyörűbb kivitelben, mint az első szám. Hasonló lap magyarul még nem jelent meg és a közönség partolását minden tekintetben megérdemli. A „Pillangó” szerkesztősege és kiadóhivatala Budapesten. Terezt körút 35 sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre 1 frt.

„A Debreczeni Protestáns lap.” 8. száma a következő tartalommal jelent meg: A magyar református egyház szociális helyzete E r ő s s Lajos. — A lelkési jövedelem kiegészítése U j f a l u s s y Béla. — A katolikus autonómia — a. — r. — Nemes szándék bizonytalan siker. M. N a g y István K ö z e l e t ü n k: Illetékenny mértéki adó bevallas G e r g e l y Károly — Az egyházi adózás reformja Dr. B a r t h a Béla. — Az egyetemi ifjúság és az ultramontanizmus — K ü l f ö l d: Egyházzervezkedési mozgalmak Chikagóban H a r s a n y i Sándor. Adatok. A j t a i Lajos. — K ü l ö n f e l e k.

KÖZGAZDASÁG Amerikai luczerna és löhere ellen.

Az O. M. G. E. növénytermelési szakosztályának január 15. ülésén az amerikai luczerna és löhere behozatalának e különösen elterjedésének megakadályozása tárgyában igen élénk és beható tanácskozás folyt. A vita eredménye a felforgó viszonyok és az érvényben levő törvényes intézkedések folytán azonban jóformán csak negatív.

Legnagyobb baj u. i., hogy a fennálló kereskedelmi és vámszerződés miatt 1903-ig az amerikai luczerna és löhere behozatala sem el nem tiltható, sem meg nem nehezíthető. A másik baj az, hogy bár a magyar vetőmagvizsgáló állomás az amerikai luczernát és löherét le nem plombozzák és így az a gazda, a ki a plombozott luczernát vagy löherét vesz, biztos lehet abban, hogy nem vett amerikai luczernát, vagy löherét, amde ez jó formán csak az intelligens és nagyobb birtokosoknak van hasznára, mert ezek kellő tudomást szerezvén erről, óvakodnak plombozatián árut venni. Ellenben a kisebb birtokos, a ki egynehány kilónyi szükéglét a vidéki

kereskedőknél szerzi be, — a kik nem tartanak plombozott árut — egyáltalán nincs biztosítva arról, hogy egy részt arankamentes, másrészt nem amerikai luczernát és löherét szerez-e be. Annal kevésbé, mert a mint arról biztos tudomásunk van, az amerikai luczerna és löhere a vidéki kereskedőkhez leginkább osztrák, első sorban bécsi kereskedőktől kerül, a kinek áruját a bécsi magvizsgáló állomás csekély lelkiismeretességgel még az esetbe is leplombozza, ha az tényleg amerikai.

Az amerikai luczerna és löhere ellen való védekezés eszközei nagyon korlátozottak. Az első, ami még leghatályosabbnak látszik, a társadalmi akció abban az irányban, hogy a gazdaközönségnek minden rétege felvilágosítások arról, hogy az amerikai luczerna és löhere vetése káros a magyar gazdára és ezért óvatosan vásároljon és minden esetben kösse ki a vett árunál az európai származás azonosságát. Ebben az irányban minden újságnak kötelessége a közönséget figyelmeztetni.

Másrészt óvakodni kell luczerna és löhere magot olyan czégekől, amelyek amerikai luczernát és löherét forgalmazznak, mert ezek azt nemcsak tisztán árusíthatják, amikor könyven felismerhető, hanem a magyar magközönség bizonyos százalékban hozzákeverik és ekkor fel nem ismerhető. Persze nagyon nehéz volna ezeket a czégeket, melyeknek nem mindegyike közli árjegyzékében nyilvánosan, hogy amerikai luczernát és löherét fogaimaz, megnevezni, azért nagyon helyeseljük a luczerna és löhere maggal kereskedő czégeknek azt akcióját, amelyet Mauthner Ödön kezdeményezett, hogy t. i. azok a czégek, amelyek amerikai luczernát és löhere magot nem forgalmazznak, ezt becsületszavukra jelentsék ki és ezen nyilatkozatot a legszélesebb körben publikálják.

A »Köztelek« mint az országos magyar gazdasági egyesület közlönye szintén kapott ilyen nyilatkozatot, amelyet a dolog érdemre való tekintettel itt szóról-szóra közlünk.

Nyilatkozat.

Mivel hogy azt tapasztaljuk, miszerint nyilatkozatunknak daczára a gazdaközönség nincs kellőleg tájékozva az iránt, vajjon kik azok a budapesti magkereskedők, a kik becsületszával kinyilvánították, hogy amerikai luczerna és amerikai löheremagot nem forgalmazznak, mi alulbrottak szükégszük tartjuk minél szebb körök felvilágosítása és a gazdaközönség érdekében az eddig is megindult mozgalom folytatásául utolaj is kijelenteni, miszerint amerikai luczerna és amerikai löheremagot valamint eddig nem, ugy jelenleg sem forgalmazzunk.

Kelt Budapest, 1898. jan. 17-én. Mauthner Ödön, Beimel és fia, Kramer Lipót, Radwaner I. L. Nöthling Vilmos és Szávost Emil.

Készségeit járulunk hozzá az aláíró budapesti magkereskedő czégek ezen nyilatkozatához és azt teljesen magunkéva tesszük.

Budapest, 1898. jan. hó 17-én. Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Perczel Glos.

Ezeken kívül még szorgalmazunk kell az 1895 evi XLVI. teztéknek szigorubb végrehajtását, mely a vetőmagválnál megkivánja az azonosság bevalását. Sürgetnünk kell, hogy a közg. hatóság ne csak fejlelntésre, de a saját maga kezdeményezéséből is tartsa állandó felügyelet alatt különösen a vidéki kereskedőket, vajjon tényleg arankamentes és európai nev alatt tényleg európai luczernát és löherét árusítanak-e? Vegyen a hatóság mintákat, vizsgálta meg és ha visszaéléseket tapasztalt, a törvény szigorával lépjen fel a visszaélő kereskedők ellen.

A magyar gazdát annyi csapás sújtja. Minden eszközt fel kell használnunk arra, hogy ezeket a csapásokat enyhítsük. — Fel, a létért való ezen küzdelemben minden gazdának össze kell tartani,

CSARNOK.

A gyámleány.

Francziából fordította: **Yvonne.**
(Folytatás.)

II.

A telepeseknek nem volt okuk nagy lelkű cselekedeteket megbánni. Burton rövid idő alatt oly népszerű lett közöttük, a menyire ez egy szerény, hallgatag félénk természetű embertől tellett. Korán kelt és későn fektet le, keményen dolgozott, kitartás és szorgalom által akarván pótolni mindazt, mi erőben és tapasztalatokban hiányzott nála. De midőn Dexter kitörte lábát, beállott hozzá betegápolónak, mellette töltte éjjelét és a napnak pihenő óráit; mikor Morgau iszakossága következtében lazba esett, Burton úgy örködött felette, mintha gyermek lenne, halk, fátyolozott hangján intve őt, hogy hagyjon fel az ivással, éljen rendesebben és költekezzen kevesebbet. Látszólag nem hallgattak rá, de szavai mindig benyomást tettek és midőn Morgan jobban lett, igyekezett tanácsait követni.

— De, tette hozzá Burton, mutasd meg Maude-ot. A nyolcz hónap alatt, amennyi időt Burton már körükben töltött, alig tett el hét hét hogy egy k vagy másik kifogással ne kérték volna, hogy mutassa meg a gyermek arcz képét. Nem tudtak betelni a gyermek finom vonásainak nézésével. Nagy, szelíd, szomorú szemű olyan nyelven beszéltek, melyet ez egyszerű durva természetű emberek meg tudtak érteni. A gvengeség néman esdekelt védelmet az erőtől.

A napok békeségben teltek el, midőn egyszerre varatlan dolog történt. Burton New-Yorkból feketé baretű levelet kapott, Sógornője meghalt és sógora arról értesítte, hogy miután Ausztraliába szándékozik kivándorolni a gyermeket egy San-Franciscoba idülő családra bízta, kitől Burton vegye át két hét múlva.

Este Burton izgatottan jelenté be ezen új-ságot tarsának, s hozzátévén, hogy másnap utnak fog indulni San-Franciscoba. Talán a nagy varóban alkalmazást fog találni, mint kereskedő segéd. Ő is és Maud is kevesselel értek, kis etűk és kevés szükségleteik vannak. Isten majd elalmába fogja venni őket.

Meghallgattak s olyan ijedten néztek rá mintha nagy szerencsetlenség érte volna mindnyájukat.

Morgan volt az első, ki a csendet megtörte.

— Nem tudom, hogy mit gondoltok felőle, pajtások, de nézetem az, hogy Burton helytelenül cselekszik, ha elhagy bennünket. Először nem hiszem, hogy a telep beleegyeznek abba, hogy visszavegye azt, mit egyszer jószíval odaajándékozott. A banya Burton tulajdona, ő nyitotta és munkálta meg és ha megmarad szándékanál, hogy itthagya, megveszem öle ötven unciaért.

— Helyesen van mondva. — szakította felbe Dexter. Azután — folytatta Morgan — miután érte hogy találhatna hol található jobb helyet, miat nálunk? San-Francizisko... az egy bandita fészek, hol világos nappal gyilkolják egymást az emberek; találkozóhelye az egész világ szakmivét gazembereinek. Oda vinni egy gyermeket? Soha soha!

— Morgannak igaz van — felelé Devert az nem volna jó hely Maude részére. Burton menjen érte, hozza ide a kicsikét és vigyen el az ördög ha nem fogjuk gondjat viselni, ha...

— Maude itt? hebege Burton.

— Nos igen, folytatta Morgan. Itt, hol jobb helyen lesz, mint hárho', másutt: itt a hol ismerjük és... szeretjük. Halgassatok ream pajtások, van egy eszmém. Nyissunk egy bányát Maude számára. Fogadjuk meg, hogy mindegyikünk hetenkint két órán át dolgozik abban. Az eredmény a gyermek tulajdona. Csak talán megszerezünk játékszereit a kicsikének; mi nekünk két órai munka hetenkint és ez lesz a gyermek része. Adoptálja őt Los Angeles! Ő Burton leánya... legyen a miénk is. Ha nem tudjátok, mindenzinek tar-

tózkodnia kell a káromkodástól és le ne igya magát senki. Ha Los-Angeles tesz valamit, legyen az jól megteve. Fogadjuk örökbe Maudent.

A helyeslő kiáltások elnyelték többi szavait. A bányászok tomboltak örömmükben Burton megindulása ában nem tudott mit teleni midőu még Morgan hozzátette:

— Megértettük egymást, ezzel rendben vagyunk.

Masnap Burton elindult San-Francizisko-ba és két hét után egy levele bejelenté Maude partraszállását és legközelebbi megérkezésüket. A napot és órát is meghatározá, miután öszvérenek kellett Sacramentóban várni reájuk, nehogy a gyermek a túlfaraszto utat gyalog legyen kénytelen megtenni.

Három óraker delután tartották bevonuláukat a telepre, Maude az öszvéren ült és bájosan nézett ki a szelben lengő hosszú hajfürtjeivel és az erős levezőtől kipirult arcával. Nagy szemű félénken szegződtek a durva arcokra, melyek ragyogtak gyönyörűségükben midőn őt üdvözölheték. Lassu utzásuk folyamán atyjá hosszasan beszélt neki társairól, leírta nekik mind-gyiket, mit ő figyelemmel meghallgatott. Emlékezetébe véste ezeket a neveket, melyek minduntalan ismétlődtek, és vonásokkal ruházta fel őket, néha csak zavart, bizonytalan körvonallakkal, néha egész helyesen képzelvén el alakjukat.

Folyt. köv.

Szerkesztői üzenetek.

H. E. Budapest. Hallgatok biz én még pedig nagyon; de hát sokat kell beszélnem a lapban; ez az oka mindennek. R. Zs. urnak legyen szives adani addig is, míg kimenthetem magamat, késedelmeért — legőszintebben érzett szerencsekívánataimat. Az idejében való személyes levélbeli átadástól, vagy hogy miként mondjam a tegnapielőtt feladandott táviratot a béli reminescenciák tartották vissza, ez pedig vis major az ilyen vén embernél, mint jó magam.

André. Segits magadon, ha más nem segít rajtad; ezt az akciónál valamint te sikerrel alkalmazod, akképen én is siettem felhasználni! De mond, miért nem használod te is bővebben és gyakrabban, mikor buslakodik Témahány András. Ami az ígéretet illeti, szó sincs róla, hogy az adósság sz mba megy, azonban lásd a kezem nyomát a lapban s megnyugodhatsz, sőt hozzá teszek még valamit s akkor tisztában vagy: én bizony tavaly november óta igen gyenge egészségnek örvendezek (ha örvendezek!) s így nem igen bírok "extra" dolgozni, a postamunka maga is elég. De ami késik, nem mulik. Az üzenet végétől szívből ismétlem.

S. Gy. Tarczal. Azt hinné az ember, hogy befagyott a Bócs ér és nem jár a posta, olyan nagy a hallgatás azon a vidéken. Azt hittem, hogyha a mindennapi lap nem, a béli meghívó eszedbe juttatja, mit ígértél ősznek viharában, Mar kénytelen leszek újra levelet írni, az pedig nagy szó, a lapba sem tudok eleget. Tehát öbradjatok! — Ha előbb nem, márcz. 15-én itt legyetek! A viszontlátásra!

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben. Alsó-Ausztria, az antiarthritis és antiarthikus vértisztító-teák feltalálójának. Köszvény és rheumatismus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teáj által kínzó rheumatismus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni, és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatos betegségbe esnek, eme kitünő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket teljes 3 évig minden időváltoztatásnál az összes tagjaimban szenvedtem és a melytől semmiféle gyógyszer, sem a Badeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Álmatlanul hanykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kinezésem egészen elhomályosult és egész testem elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalomtól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem szom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, a ki hasonló bánatnakal ezen teánál keresi menedékét, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat úgy mint én, áldani fogja.

Kitünő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje.

A ki praktikus, az vegyen

olyan gypjuszövetet öltönynek felöltönek, egyenruhának és öltözékeknek, mely tartós és színvalódi és a mely a viselésnél bevalik. Ilyeneket szánit a legkisebb méter mennyiségben, magánosoknak is, valódi nagybani gyári árban.

Raktár es. kir. szab.
finom posztó és gypjuszövet gyáraknak
Moriz Schwarz Zwickau Mähren

Ujdonság uraknak tavaszi és nyári öltönyök, kammgarn, Cheviot, Loden es egyenruha szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Szetküldés utánvete lel. — Nemtetsző visszazavételik. Mintak, melyek nem rendeltetnek okvetlen visszaküldendők.

Meghívás.

A debreczeni esizmadia árucarnok Szövetkezet
1898. évi márczius hó 9-én délelőtt 8 óraker
a szövetkezet árucarnokában
rendes évi közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet és ipartársulat tagjai ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag választása.
2. Igazgatóság jelentése 1897 év üzlet eredményéről.
3. Az 1897. évi mérleg és zárszámadás előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. 3 kilépő igazgatóság tag választása 3 évre.
6. 3 felügyelő bizottság 1 évre leendő választása
7. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1898. február 20.

Az elnökség.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frittól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitűnő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben